

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Seberiana Areizaga Beain

*Urretxu,
Gipuzkoa
(1937)*

Aurkibidea

Biografia

Seberi Urretxuko Etxaburu baserrian jaio zen. Aita zuen bertakoa; eta ama, berriz, Brinkolakoa. Umetan, Santa Barbarako eskolan ibili zen, baserritarren semeak joaten ziren hara, eta euskaraz izaten ziren ikasgaiak. 12 urterekin herriko mojen eskolan hasi zen. Herrian, euskara oso gutxi hitz egiten zen eta Seberik hainbat iseka entzun behar izan zuen euskara gaztelera baino hobe menperatzeagatik. Baserrian lan asko egin zuen, baina neskame ere ibili zen Agineta aizkolariaren eta Elena farmazialariaren etxean. 25 urte zituela, Avelino Garraldarekin ezkondu zen eta Urretxuko San Martin auzora joan ziren bizitzera.

Zintak

URR-034

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Pildain Larrañaga, Itziar
- **Data:** 2011-10-07
- **Iraupena:** 106 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Ahizpa ezkondu zenean, etxeko lanak bere gain

- **Erref:** URR-034/003
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:02:38. **Bukatu:** 00:05:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Etxaburuko umetako bizimoduaren oroitzapen politak dauzka. Baina, gerora, ahizpa ezkondu zenean, etxeko lanen zama bere gain gelditu zen. Bazkaria amak egiten zuen normalean. Seberianak 11 urte inguru zeuzkan sukaldean lanean hasi zenean. Etxean prestatzen zituzten janariak aipatzen ditu.

2. Eskolan, mojak irakasle; etxean, aita

- **Erref:** URR-034/005
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:06:42. **Bukatu:** 00:08:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Kultur transmisioa
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

12-13 urte zituela, Urretxuko mojetan aritu zen ikasten. Han ikasitakoak gogoan ditu. Aitak ere, etxean, asko irakatsi zien.

3. Baserritik basora edo kalera

- **Erref:** URR-034/008
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:11:18. **Bukatu:** 00:13:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

<p>Herrian, esnea saltzen zuten. Pilarika egunean, anaiak garotara joaten ziren. Eta Seberianak La Voz de España egunkaria ekartzen zien kaletik, mendira eramane zezaten. Esnea saltzeko, Seberiana bakarrik moldatzen zen; arrautzak Zumarragara eramateaz, ordea, ama. Esnea herrira jaisteko, bi asta-zestoz baliatzen zen Seberiana.</p>

4. Lehen, gutunen bidezko komunikazioa ohikoa zen

- **Erref:** URR-034/009
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:13:42. **Bukatu:** 00:15:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Beraientzako gutunak denda jakin batzuetara iristen ziren. Lehen, gutun ugari jasotzen zituzten, edozein albisteren berri emateko bidea baitzen. Aitaren senide asko herritik kanpora bizitzera joandakoak ziren, lan bila.

5. Kanpora festetara joateko ohitura

- **Erref:** URR-034/010
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:15:50. **Bukatu:** 00:17:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Festak zirenean, hainbat festatara joaten ziren trenez: Errenteriara, Pasaiara, Bilbora... Orduko trenak aipatzen ditu. Izeba-osabak etxera etortzen zirenean, oso pozik egoten ziren.

6. Arropa gutxi, eta hura konpontzeko ohitura

- **Erref:** URR-034/011
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:17:27. **Bukatu:** 00:18:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Lehen, oso arropa gutxi izaten zuten. Martin Zabaleta tela-dendan erosten zituzten arropak. Amak arropak konpontzen zituen, baina egin ez.

7. Inguruko mendietan, egur gutxi

- **Erref:** URR-034/013
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:19:00. **Bukatu:** 00:20:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Seberiana pinuak botatzen ibili izan da. Pinua kalera saltzen zuten, gurdia bete-beteta. Jendeak sutarako erabiltzen zuen egurra. Inguruko mendietan egur gutxi zegoen.

8. Nahiago hotza pasa, besteren egurra hartu baino

- **Erref:** URR-034/015
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:21:09. **Bukatu:** 00:22:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Senarra Obanostik etorri zen; eta bere familiak ez zeukan diru askorik. Egur bila joaten ziren; eta, behin, harriak bota zizkieten, besteren lurretan ari baitziren egurra biltzen.

9. Inguruko mendi-festak

- **Erref:** URR-034/016
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:22:10. **Bukatu:** 00:24:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Festak zirenean, inguruko parajeetara joaten ziren. Orduko giroaz hitz egiten du. Egun jakin batzuetan izaten ziren mendi-festak.

10. Etxera joateko, hobe laguntzarekin bakarrik baino

- **Erref:** URR-034/017
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:24:41. **Bukatu:** 00:26:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Festetan, iluntzean, neska-laguntzea izaten zen. Seberianak beldurra izaten zuen etxera bakarrik bueltatzeko, batzuetan mutilak bidera atera izan zirela entzuna baitzeukan. Orduko bideak nolakoak ziren azaltzen du.

11. Bideak konpontzearen ordainak

- **Erref:** URR-034/018
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:26:33. **Bukatu:** 00:28:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Urtean behin, bideak konpontzen zituzten auzokoen artean. Ordainetan, ardoa, ogia eta pikuak ematen zizkieten.

12. Likore-fabrikako langileak eta salmentak

- **Erref:** URR-034/020
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:29:30. **Bukatu:** 00:30:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Edari-ekoizleak

Laburpena:

Likore-fabrika egin zuen lan Seberianaren senarrak. Fabrika hartan jende ugari egiten zuen lan. Likoreak trenez bidaltzen zituzten inguruetara: Eibar, Zumaia, iparraldea...

13. Urolako trena martxan zebilenekoa

- **Erref:** URR-034/021
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:30:27. **Bukatu:** 00:32:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Urolako trena martxan zebileneko garaia gogoan du. Trena bete-beteta etortzen zen goizean. Barazkiak tren hartan ekartzen zituzten. Getariatik arrain freskoa ekartzen zuten.

14. Arrainak eta ardiak etxean

- **Erref:** URR-034/022
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:32:53. **Bukatu:** 00:35:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Arraina jateko, nola prestatzen zuten azaltzen du. Ardiak ere jaten zituzten, baina artillerik ez zuten egiten; ardiaren ilea saldu besterik ez zuten egiten. Galtzerdiak eta jertseak, ordea, egiten zituzten.

15. Idimoko giro ona

- **Erref:** URR-034/026
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:40:40. **Bukatu:** 00:42:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Idimo inguruan jende asko bizi izan zen. Han giro ona egoten zen: hala nola, Gabonetan festak ospatzen zituzten, baliabide gutxirekin gainera. Baserritarrek harrera ona egin zioten Idimora kanpotik etorritako jendeari.

16. Elena farmazialariarenean neskame

- **Erref:** URR-034/028
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:42:27. **Bukatu:** 00:45:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Agineta aizkolariaren etxean 3 urtez neskame ibili ondoren, Elena farmazialariarenera joan zen Zumarragara. Etxe hartan dirua bazeukatenez, ondo jaten zuten. Hango lan-baldintzak aipatzen ditu.

17. Aste Santuan, herritarrak buru-belarri laguntzen

- **Erref:** URR-034/033
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:50:39. **Bukatu:** 00:52:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Lehen, Aste Santuan jardun espiritualak, misioak, prozesioak... izaten ziren. Haiei buruz hitz egiten du. Herrian, herritarren artean prestatzen zuten prozesioa, eta lan handia egiten zuten horretarako. Lehen, apaizek lan gehiago egin behar izaten zituzten, eta oraingoan aldean oso desberdinak.

18. Prozesioetako ohiturak eta antzerkiak

- **Erref:** URR-034/035
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:53:58. **Bukatu:** 00:56:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

<p>Prozesioak nola antolatzen zituzten azaltzen du. Prozesioetako ohiturak eta antzerkiak. Prozesioa eta meza ikusi ostean, gizonak tabernara joaten ziren, eta emakumeak etxera. Ostiral Santuan, baserritar gehienak erromatarrez mozorrotzen ziren.</p>

19. Prozesioen beherakada

- **Erref:** URR-034/037
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:57:34. **Bukatu:** 00:58:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Pixkanaka, prozesioen ohitura galtzen joan zen; arrazoiak aipatzen ditu.

20. Misioetako ohiturak

- **Erref:** URR-034/038
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:58:25. **Bukatu:** 00:59:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Aste Santua bukatzean, Misioak izaten ziren. Misioetako ohiturak aipatzen ditu.

21. Jesusen piztueraren eguna

- **Erref:** URR-034/039
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:59:31. **Bukatu:** 01:02:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Jesusen piztueraren egunean, aldareak ipintzen ziren herriko leku jakin batzuetan. Egundoko aldareak ziren haiek. Han egiten zen ospakizuna azaltzen du. Nahitaez joan behar izaten zuten hara; baina, pixkanaka, ohitura galtzen joan da.

22. Etxeko giroa eta irratiaaren etorrera

- **Erref:** URR-034/040
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 01:02:19. **Bukatu:** 01:04:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Etxean, egunero errezatzen zuten arrosarioa; eta, geroago, bertso "berdeak" abesten zituzten. Irratia inguruetara iritsi zeneko anekdotak kontatzen ditu.

23. Etxaburu baserria eta inguruak

- **Erref:** URR-034/041
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 01:04:05. **Bukatu:** 01:07:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Auzoko jendearekin oso harreman ona izan zuten beraiek. Etxaburu baserria lehen nolakoa zen azaltzen du.

24. Etxea bi urtean ordaindu zuten

- **Erref:** URR-034/042
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 01:07:11. **Bukatu:** 01:09:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Ezkundu zen garaian, oraindik miseria zegoen; orduan hasi zen kontua aldatzen. Senarrak eta berak etxea erosi zuten, eta bi urtean dena ordaindu ahal izan zuten. Orduko jornalak eta gaur egungoak alderatzen ditu.

25. Euskararekiko jarrerak lehen eta orain

- **Erref:** URR-034/043
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 01:09:15. **Bukatu:** 01:10:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Lehen Urretxu nolakoa zen azaltzen du: txikia zen, denek ezagutzen zuten elkar... Erdaraz ez egiteagatik, barre egiten zioten Seberianari.

26. Erdaraz egiteagatik zigorra eskolan

- **Erref:** URR-034/046
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 01:13:17. **Bukatu:** 01:15:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Santa Barbarako eskolan euskaraz ikasten zuten; eta han, erdaraz hitz egiteagatik zigortu izan zuten Seberiana. Etxean euskaraz egitera ohitu da Seberiana, nahiz eta senarrak euskaraz ez jakin.

27. Beraien garaiko gaixotasunak

- **Erref:** URR-034/050
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 01:21:29. **Bukatu:** 01:24:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuek eta sasimedikuek

Laburpena:

11 urte zituela, Seberianak barizela gogorra pasa zuen. Orduko oroitzapenak. Gaixotasun gutxi pasa zituzten etxean. Behin, amak besoa hautsi zuen, eta medikuari esker sendatu zen. Lehen, ez zeukaten klinikara joateko ohiturarik.

28. Bere aitona-amonen garaiko gaixotasunak

- **Erref:** URR-034/051
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 01:24:00. **Bukatu:** 01:26:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:

Aitona kutxa baten gainean operatu zuten, peritonitis zeukala. Hil egin zen. Amona pneumoniak jota hil zen. Gerora, beraien garairako, medikuntza aurreratu zen.

29. Baserrien arteko pike sanoak

- **Erref:** URR-034/057
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 01:40:36. **Bukatu:** 01:41:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Baserritarrak ez ziren elkartzen normalean; ingurukoak ingurukoekin bakarrik. Orduko kanta bat abesten du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-18

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com